

dem, det nu vil medføre, og i denne Forbindelse kan jeg ogsaa gaa ind paa det Endringsforslag om Umyndiggjørelse, som Flertallet har stillet under Nr. 4. Naar en Kone er sluttet fra sin Mand, kan hun jo bære sig saa desperat ad, at det kan blive nødvendigt at gjøre hende umyndig; men jeg vil spørge, hvorledes man tænker sig, at Forholdet vil blive, naar en Hustru gjøres umyndig under en anden Mandes Børgemaal, saa længe som Samlivet bestaar? Man tænke sig, hvad det vil blive for et Egtekab, hvor Egtefællerne leve sammen, og hvor Hustruen gjøres umyndig, men hvor hendes Mand ikke betroes til at være Børge, hvorimod en Trebiemand bliver Børge. Jeg tror, at Forholdet i saa Tilfælde vil blive i høieste Grad uheldigt. Min Stilling er altsaa den, at jeg ikke under Lovforslaget, men at jeg kan gaa ind paa det af det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Bjersø) stillede Endringsforslag med mit Underændringsforslag. Hvorledes det høie Thing nu vil stille sig til Sagen, hvor Mange der ønske Lovforslaget fremmet, og hvor Mange der med mig ville stemme imod det, veed jeg ikke, men en Ting vil jeg dog bede om, og det er, at man i alt Fald først vil stemme for de to Forslag, som jeg her har nævnt; saa kan man jo altid senere tage under Overveielse, hvorledes den endelige Afstemning skal være.

Formanden: Jeg antager, at det ærede Medlem af Udvalget, som vel hører til Flertallet, men som efter Motiveringer dog indtager en noget særegen Stilling, ønsker Ordet (Carlsen: Ja!). Jeg giver altsaa det 6te kongevalgte Medlem Ordet.

Carlsen: Jeg skal i al Korthed angive min Stilling til Sagen. Da jeg kom ind i Udvalget, kom jeg der med det Indtryk, at der ved den foreliggende lille Lov vilde blive afhjulpet en Uretfærdighed imod Kvinden i mange Punkter. Jeg, som i mit Liv har styret forskjellige store Eiendomme og deriblandt nogle, som ligge nær ved Byen, har haft den gjentagne Erfaring, at efterhaanden bliver det Kone, som ved sit Arbejde udenfor Huset maa erhverve Alting til Husstanden, til at Klæde Børnene for, osv., og at Manden, naar han først er kommen ind paa denne Lei, efterhaanden tager sig mindre og mindre Nyttigt for, men tilbringer flere og flere Timer paa Bærtshus. Naar Forholdet — der kan jo være Modifikationer deri — er saaledes, sker det næsten altid, at Manden gjør et Forsøg paa at bemægtige sig de Penge, som Kone har skrevet sammen, endog uden at tage Hensyn til, om der bliver Noget tilovers til Underhold af deres Børn, ham selv og hende; det er ikke saa sjældent, at jeg har set dette, jeg maa desværre sige, endog temmelig hyppigt. Jeg kan ikke se Andet, end at en Forandring, om den kunde gennemføres ved

en Lov som denne, og som kunde sikkre Kone Noget imod Mandens Vilkaarlighed, er en ligefrem Retfærdighedshandling. Med Hensyn til, hvad jeg har hørt saa mange Gange om, at det er juridisk usforvarligt at give en saadan Lov, vil jeg sige, at jeg har beroliget mig ved, at to ikke her i Landet ganste ubekjendte Jurister, nemlig den ærede Justitsminister og det ærede Medlem, som er Ordfører for Udvalget, ikke have haft disse Betænkkeligheder, altsaa fra den Side har Lovforslaget for mig ingen overveiende Betænkkelighed kunnet have. Naar den ærede 3die Landssthingsmand for 5te Kreds (Ørenbøll) ikke har forstaaet min særlige Motivering af min Stemmegivning anderledes end, at han mener, at den egentlig staa i Modsigelse med sig selv, skal jeg ikke gaa dybere ind paa det; jeg vil ganste rolig overlade til Læseren at afgjøre, om der er noget Rigtigt deri eller ikke. Jeg tror, at Grunden til, at det ærede Medlem ikke kunde forstaa min Argumentation, er den, at han overhovedet ikke gjør Forskjel mellem normale og anormale Egtekaber. Han vil, at man skal behandle Egtekaberne ens, og mener, at dette vil føre til, at Forefillingen om Egtekabets ethiske Højhed vil blive befæstet, og at man, naar man ikke behandler dem ens og som normale alle, vil komme til at ryste ved Fundamentet. Det tror jeg ikke. Det er rart, naar man kan behandle Egtekabet efter dets Sde; men man er nødt til at tage Hensyn til, hvorledes det i Virkeligheden foreligger i de borgerlige Forhold. Jeg kan derfor ikke tro, at det Ethiske i Forholdet herved skal faae et Knæk, som i mange Tilfælde vilde bewirke et uheldigt Forhold mellem Egtefællerne. Der vil ikke komme den Skilsmisse mellem Naadigheden over Kvindens selv erhvervede Gods og Mandens Naadighed over Fællesboet undtagen der, hvor Forholdene ere af den Bestaaenhed, at den er en naturlig Følge af disse Forhold. Jeg for mit Vedkommende kan ikke Andet end paa det Bedste anbefale Lovforslaget. Jeg er overbevist om, at det virkelige i mange Tilfælde vil afværge en uretfærdig, hæslig og tyrannisk Behandling af det svagere Køn. — Jeg skal bemærke, at, naar jeg har været imod den sidste Del af det oprindelige Lovforslag, nemlig Stykket: „Hustruens Rettigheder ifølge denne Lov kan der ikke ved Egtepagt gjøres nogen Indskrænkning“, er det egentlig, fordi jeg mener, at hele den Retning, som Tiden har ført ind paa og vil føre videre ind paa, er den, at gjøre Kvinden til et myndigt Væsen og fjerne hende mere fra den Umyndighed, hvori hun paa en Maade ganste naturligen befandt sig, da alle Familiebaandene vare stærkere og vare anderledes bestemte og bundne i Lovgivningen end nutildags. Jeg vil ikke i en Tid, som har denne Retning, i et enkelt Forhold paalægge et Baand, som jeg ikke finder nødvendigt. Jeg har nærmest de fattige Klasser for Øie, og der vil man saa